

Het Album Amicorum van Johan van Sallandt, waar is het gebleven?

Anton C. Zeven, anton.zeven@hetnet.nl
www.antonzeven.nl

Wapen Van Sallandt: in zwart een zilveren ram met gouden hoorns, geslachtsdeel en hoeven. CBG-HDATNL026335.

In 1937 schrijft Jolles (1) over het Album Amicorum van Johan van Sallandt. Hij vermeldt dat dit album geveild werd en dat het uiteindelijk bij een ander veilinghuis te koop was. Kennelijk heeft Jolles het album mogen bestuderen. We vatten samen: Johan van Sallandt bezocht in Frankrijk ander ander Orléans en Parijs, waarna hij naar Nederland terugkeerde. In zijn Album komen zoals toen gebruikelijk stichtelijke en niet-stichtelijke spreuken (al of niet in acronym-vorm) en versjes voor. Bijvoorbeeld de afkortingen G.B.A. en D.S.T. betekenen God Boven Al, en Dieu Sur Tout. En ook – ik aarzel – *Palabras son hembras, y las obras machos* (2).

Jolles publiceerde twee zwart-wit wapenafbeeldingen, namelijk die van Walram Schellart en Jacobus A Thienen. Naast andere wapens vermeldt Jolles het alliantiewapen Van Sallandt en Hacfort (zijn moeder). Eromheen afbeeldingen van de wapens Zallant, Arnhem, Keppel, Rechteren, Ossenbroeck, Swarten, Wilack, Leiden, Hacfort, Ridder, Vaeck, Baerl, Boshoff, Barck, Iseren en Slindwater. Deze wapens worden niet door Jolles beschreven. Dat doet hij wel voor andere wapens:

Volgens De Ridderchap van de Veluwe van W.J. baron d’Ablaing van Giessenburg (1859) vinden we Johans ouders, grootouders en overgrootouders: Johan was getrouwd met Geertruid van Goltstein, dochter van Johan van Goltstein en Margriet van Hoemen. Johans ouders zijn Cornelis van Sallandt en Catharina/Christina Hackfort, zijn grootouders Wijnand/Winolt van Sallandt en Lubbert van Ossenbrink, en Wijnand Hackfort en Aleyd Boshof, en zijn grootouders Johan Sallandt en Cunera van Arnhem, Otto Ossenbroeck en – Taecke, Olivier Hackfort en Stina Ridder, Gerrit Boshof en Christina Berck. Wel worden de wapens van vrienden c.s. beschreven. In enkele gevallen wijken de beschrijvingen door Jolles af van de op internet gevonden wapens.

Blz. 23: **Walram Schellart** (1602): wapen Schellart (Jolles afb. 1).

Links: afgebeeld door Jolles, rechts: [/home.scarlet.be/schellaerts.derk/wapens](http://home.scarlet.be/schellaerts.derk/wapens) > Schellaert wapens.

Wapen van Walram Schellart: in zilver een zwarte leeuw met gouden kroon, tong en nagels
 Helmteken: een leeuw van het schild komend uit een gouden kroon tussen een zwarte vlucht.
 Dekkleden: zilver en zwart. Schildhouders rechts: een gouden omziende leeuw met dubbele staart, links: een gouden griffioen.

Blz. 32. **Guillaume de Scherpenzeell** (1604), Willem van Scherpenzeel is een (volle) neef (cousin) van Johan.

Gewelsteen Scherpenzeel. Foto: Anton C. Zeven, 2004. In blauw zes zilveren lelies (3-2-1).

Blz. 36. **Philippe de Varick** (1603).

Tekening van het wapen van Gozewijn van Varick (1571) in Album Amicorum van Gerard van Hacfort. Zie www.antonzeven.nl

In zilver drie afgerukte rode, goudkroonde en -getongde leeuwenkoppen (2-1). Helmteken: op een rode en zilveren wrong een leeuwenkop van het schild tussen een zilveren vlucht.

Dekkleden: rood en zilver.

Blz. 36. **Guillaume Bentyneck** (1603).

adelinnederland.nl

In blauw een zilveren ankerkruis. Helmteken: uit een gouden kroon twee roodgeklede met de ellebogen naar buiten gebogen armen, elk houdende een zilveren struisveer. Dekkleden: blauw en zilver.

Blz. 40. **Guillaume Bentyneck** (1603)

Wapenboek nr 1 van de Gelders-Overijsselse studentenvereniging te Leiden 1615-1645.

zie www.antonzeven.nl

In blauw een zilveren ankerkruis. Helmteken: op een gouden kroon twee roodbeklede armen met gouden handschoenen bedekte handen, elke hand houdend een zwarte veer. Dekkleden: blauw en zilver.

N.B. Ik heb niet nagegaan of het tweede Bentinck-wapen van één Guillaume/Willem is. En indien dat het geval is: waarom tweemaal een wapen. Misschien was ontdekt dat de handen in handschoenen staken.

Blz. 47. **Gherard de Poelgheest** (jaar?). nl.wikipedia.org

In blauw een gouden dwarsbalk, vergezeld boven van twee en beneden van één zilveren adelaar.

Blz. 48. **Bernardus ab Heringha** (1604)

Geen afbeelding op internet gevonden.

Jolles: gedeeld, I. in rood een zwarte Friese adelaar, II. in blauw een rode roos, vergezeld boven en beneden van een zilveren lelie. Helmtteken: een uitkomende in het rood geklede vrouw met loshangend haar, van natuurlijke kleur met een rode roos in de rechterhand.

Blz. 54. **Gisbert de Boetzeler** (1604)

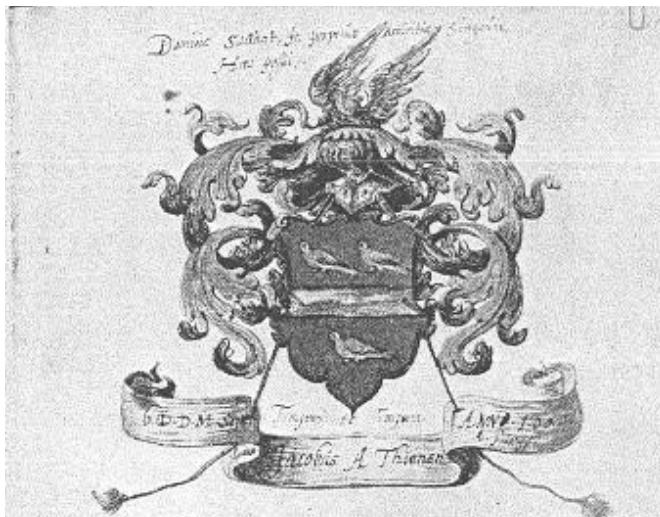
Jolles: in zilver drie zwarte adelaars. Helmtteken: een uitkomende zwarte adelaar.

Geen afbeelding op internet gevonden.

Blz. 59. **Joannes a Lochteren** (1604)

Jolles: gevierendeeld, 1 en 4. in zilver een zwarte ossenkop met gouden hoorns, aanzien gesteld, 2 en 3. in goud twee schuin gekruiste zwarte brandende flambouwen. Helmtteken: een zwarte uitkomende os met gouden hoorns.

Geen afbeelding op internet gevonden.

Blz. 69. **Jacobus van Thienen** 1604

Jolles: in blauw een zilveren dwarsbalk, vergezeld van drie gouden vogels (2-1). Helmteken: een gouden vogel tussen een (kleur?) vlucht. Dekkleden: niet beschreven. Afb. 2.
Op internet niet te vinden (28-02-2020).

Blz. 73. **Heere van Burmania, Hout en Burlich** (1604)

Gevierendeeld, 1. in goud een zwarte Friese adelaar, 2 en 3. in blauw een gouden klaverblad, 4. in goud een rode leeuw. Helmteken: uit een gouden kroon drie zilveren struisveren.
Dekkleden boven: goud en blauw, beneden blauw en rood.
Bron: Wapenboek van Johan van Matenesse, 1615 e.v. Zie: www.antonzeven.nl

Blz 84. **Jaques de Jonge** (1604)

Jolles: in blauw een in twee horizontale rijen van rood en zilver geschakeerde dwarsbalk.
Helmteken: een vlucht volgens het schild.
Geen afbeelding op internet gevonden.

Blz. 95: **Johannis Blom** (1605)

In zilver drie rode rozen. Helmteken: een rode roos tussen een (kleur?) vlucht.
Geen afbeelding op internet gevonden. Er is wel een wapen Blom: in zilver een dwarsbalk, beneden vergezeld van drie rozen, alles rood.

Blz. 115 **G. Hamel** (1604)

In groen een zilveren hamel. Helmteken: een zilveren uitkomende hamel.
Geen afbeelding op internet gevonden

Blz. 128: **Paulus van Scoten** (jaar?)

Jolles: in blauw een gouden hertekop, vergezeld van drie zilveren bollen (1-2). Helmteken: een uitkomende blauwgeklede moor van natuurlijke kleur. de armen vervangen door een hertekroon.
Geen afbeelding op internet gevonden.

Blz. 129. Niet-genoemde wapenvoerder

Jolles: één wapen wordt zonder naam beschreven: een rood hart met erop gerichte pijl, een oog van pijlen doorboord, en één welke nog komt aanvliegen. De spreuk luidt: Al naer die ooghen, maar een die het hert raakt. Ik vind deze beschrijving niet duidelijk. Van wie is dit wapen?

Geen afbeelding op internet gevonden.

Noten

(1) J.A. Jolles. 1935. Album amicorum van een Geldersch edelman uit het begin der 17de eeuw. *Bijdr. Meded. Gelre* 37: 319-326.

(2) 'Woorden zijn vrouwen, daden mannen.' Foei. Deze constatering is uit ca 1600 en druist tegen mijn mening in.